

Verslag van de bijeenkomst aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling

Op 22 juni jl. was de tweede bijeenkomst met 50 JGZ aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling (AF KMH). Het actief bijeenkomen van dit netwerk is het resultaat van één van de onderdelen in het Actieplan 'Aanpak van Kindermishandeling'. Tijdens de bijeenkomst stond het actieplan 'Geweld hoort nergens thuis' en het afwegingskader bij de meldcode centraal.

Tijdens deze tweede bijeenkomst:

- Gaven Hilde Middelkoop en Lieke Bruinooge van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een toelichting op het actieplan 'Geweld hoort nergens thuis'. Een programma voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in de periode 2018-2021. [Download de presentatie >](#)
- Vertelde NCJ-adviseur Marga Beckers over de betekenis van het actieplan 'Aanpak van Kindermishandeling' voor de JGZ aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling. [Bekijk het actieplan >](#)
- Begeleidde Kelly Konijn (GGD West-Brabant) een interactief gesprek over de toolkit Kindermishandeling om te ontdekken wat helpend is en wat nog mist. [Download de presentatie](#) en [bekijk de toolkit Kindermishandeling >](#)
- Werd een infographic Kindermishandeling gemaakt in samenwerking met Conny Slijkerman (Careyn) voor intern gebruik maar die ook ondersteunend is voor externe gesprekken met gemeenten en andere partijen in de regio. [Download de infographic >](#)
- Vertelden Bente Allesie (Icare) en Catelijne van der Hoeven (JGGV) over het afwegingskader van de meldcode kindermishandeling: wat zijn de contouren van het afwegingskader en wat betekenen die voor de aandachtsfunctionaris Kindermishandeling en voor JGZ-professionals? [Download de presentatie](#) en [bekijk de checklist voor aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling >](#)
- Werd een verkenning gedaan van de manieren waarop het digitaal landelijk netwerk JGZ aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling beter gebruikt kan worden door Kelly Konijn (GGD West-Brabant) en Conny Slijkerman (Careyn).

JGZ Preventieagenda

Marga Beckers opende de bijeenkomst en schetste het kader, namelijk de [JGZ Preventieagenda](#). De JGZ Preventieagenda heeft drie thema's: [Kindermishandeling](#), [Armoede](#) en [Schoolverzuim](#). In het kader van het thema Kindermishandeling is een actieplan opgesteld. Hierin zijn 7 actiepunten opgenomen waarmee ook de Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling (AF KMH) aan de slag kunnen binnen hun eigen organisatie. Zij zijn de ambassadeurs binnen de JGZ-organisatie die het thema blijvend onder de aandacht brengen.

[Bekijk het filmpje JGZ Preventieagenda >](#)

[Lees meer, download en gebruik het nieuwe beeldmerk JGZ Preventieagenda >](#)

Actieplan 'Geweld hoort nergens thuis'

Hilde Middelkoop en Lieke Bruinooge (VWS) gaven een toelichting op het actieplan '[Geweld hoort nergens thuis](#)'. Minister de Jonge heeft aangegeven dat de aanpak van Kindermishandeling een van de prioriteiten is. Dit actieplan is in samenwerking met het ministerie van Veiligheid en

Geweld hoort nergens thuis

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Justitie (JenV) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) tot stand gekomen. Het actieplan is een vervolg op de activiteiten vanuit de taskforce Kindermishandeling en Huiselijk Geweld. De cijfers van kindermishandeling gaan nog niet naar beneden en met dit actieplan wil de overheid dat wel voor elkaar krijgen. De actielijnen zijn met name lokaal gericht want daar is het verschil te maken.

[Download de presentatie >](#)

Actielijn 1: Eerder en beter in beeld

Door het geweld eerder en beter in beeld te hebben, kan de duur van het geweld worden verkort en kan erger worden voorkomen. Door het geweld beter in beeld te hebben, weten we beter hoe het slachtoffer en diens

omgeving het beste kan worden geholpen. De volgende acties moeten kinderen eerder en beter in beeld brengen:

- gespreksvaardigheden (juiste training gespreksvaardigheden in kaart)
- professionals werken met verbeterde meldcode (afwegingskader kennen en mee kunnen werken)
- Veilig Thuis versterken (triage-instrument en handelingsprotocol, radarfunctie: Veilig thuis krijgt radar functie, waardoor de spil daar komt te liggen)
- lokale teams versterken (Lokale teams hebben nog onvoldoende expertise en daardoor is afschaling niet altijd mogelijk: waar dient een team aan het voldoen? Hiervoor komen checklisten)

Actielijn 2: Stoppen en duurzaam oplossen

Het geweld wordt zo snel mogelijk gestopt. Samenwerkende hulpverleners bieden samenhangende hulp, gericht op duurzaam herstel van veiligheid. Plegers worden passend aangepakt. Voor het hele gezinssysteem wordt steun of hulp georganiseerd die bijdraagt aan herstel en veerkracht. Alle gezinsleden en hun sociale netwerk zijn betrokken (systeemgericht). Waar nodig in samenwerking met de veiligheidsketen. De volgende acties moeten Kindermishandeling stoppen en duurzaam oplossen:

- multidisciplinair en systeemgericht samenwerken
- traumascreening en passende hulp (ook ouders dienen goed behandeld te worden bij trauma)
- plegers strenger aanpakken (plegers dienen ook de juiste hulp te krijgen)
- school dient ook geïnformeerd te worden (kinderen in opvang dienen ook geholpen te worden)

Actielijn 3: Aandacht voor specifieke groepen

Voor een aantal specifieke doelgroepen met specifieke problemen is extra aandacht nodig. Het programma omvat een aantal extra acties rondom deze specifieke groepen. Het gaat om:

- slachtoffers van seksueel geweld
- slachtoffers loverboys
- eengerelateerd geweld/ schadelijke traditionele praktijken
- kinderen in kwetsbare opvoedsituaties
- complexe scheidingen

Hoe maken we samen het verschil?

- regionale aanpak (regionale projectleiders)
- klein landelijk team
- landelijke stuurgroep
- inzicht als basis voor handelen

Aandachtspunten & vragen en antwoorden

- **Waarom besteed het programma geen aandacht aan preventie?**
In dit actieplan is geen aandacht besteed aan preventie omdat het te omvangrijk is. In de actieplannen '[Zorg voor Jeugd](#)' en '[Kansrijke Start](#)' (eerste 1000 dagen) zijn meer preventiemaatregelen beschreven. Gemeenten worden wel gestimuleerd om preventie op te nemen in hun beleidsprogramma's.
- **Wie zijn projectleiders regionaal?**
Projectleiders worden aangesteld via gemeenten of Veilig Thuis regio's. De planning hiervoor is: 1) voor de zomer is de regeling klaar, 2) uiterlijk 1 oktober 2018 zijn projectleiders aangesteld, 3) er worden drie pilots gestart. Projectleiders zijn nodig om het plan naar de professionals te brengen, via de aandachtsfunctionarissen. Profiel projectleider: moet verschillen facetten van zorg kunnen benaderen en omarmen; ze zijn niet op zoek naar bestuurlijke projectleiders. Onderzoeksprogramma volgt, om te monitoren of de inzet effectief genoeg is.
- **Wat is het verschil met de Raak- aanpak? Daarna kwam de Taskforce en het wegglekken van de aandacht en het resultaat. Hoe voorkom je dat met deze aanpak niet weer geld naar coördinatie gaat in plaats van uitvoering?**
Dit programma loopt t/m 2021. Er is een Innovatie- en projectenpot. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de voortgang in de regio en er wordt ingezet op het vergroten van de handelingsbereidheid.
- **Is er ook aandacht voor in curricula?**
In de opleidingen zorg en welzijn en in de lerarenopleidingen zou een module meldcode moeten zijn opgenomen. In Toolkit [de basispresentatie meldcode](#) opnemen.

Overige opmerkingen

- IGJ zal volgend jaar toetsen op de verbeterde meldcode.
- Indien zich regionaal problemen t.a.v. informatieplichten en- rechten tussen de verschillende organisaties en Veilig Thuis (VT) voordoen, dienen die gemeld te worden via het landelijk netwerk VT.
- Advies is ook om scholen te helpen met de privacy vraagstukken.
- VT krijgt extra middelen voor de radarfunctie en monitoring en er komt verscherpte controle op wachtlijsten bij VT.
- Actie is nodig van de JGZ: proactief naar de keten op gebied van preventie. Gelet op de bezuinigingen in het sociale domein, inzichtelijk maken wat de kosten zijn wanneer niet op preventie wordt ingezet; creativiteit is nodig.
- [E learning augeo](#) wordt aangepast op de aangepaste meldcode.
- Elkaar blijven uitdagen op ambities!

Toolkit

Op de website van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) is de toolkit Kindermishandeling te vinden. De aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling zijn ambassadeurs van het actieplan Kindermishandeling. [Bekijk de toolkit >](#)

Suggesties voor aanvullingen in de toolkit:

- Werkinstructie voor de meldcode
- Taakomschrijving van de aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling
- Mail Marga Beckers als er nog nieuwe zinvolle aanvullingen zijn op mbeckers@ncj.nl.

[Download de presentatie >](#)

Infographic Kindermishandeling

In samenwerking met Conny Slijkerman (Careyn) werd een infographic Kindermishandeling gemaakt voor intern gebruik maar die ook ondersteunend is voor externe gesprekken met gemeenten en andere partijen in de regio. [Download de infographic >](#)

Suggestie: Inwerkprogramma medewerkers middels uniforme powerpoint.

Gebruik [Augeo presentatie](#)

Afwegingskader meldcode kindermishandeling

Bente Allessie (Icare) en Catelijne van der Hoeven (JGGV) vertelden over het afwegingskader van de meldcode kindermishandeling: wat zijn de contouren van het afwegingskader en wat betekenen die voor de aandachtsfunctionaris Kindermishandeling en voor JGZ-professionals?

[Download de presentatie](#) en [bekijk de checklist voor aandachtsfunctionarissen](#)

[Kindermishandeling >](#)

Voorgeschiedenis meldcode

We zijn 100% meldcode proof. Door sociale media kan soms een verkeerd beeld worden gecreëerd. Per definitie is er niet altijd sprake van kindermishandeling bij situaties; echter het is wel goed om het kind in beeld te hebben bij Veilig Thuis. Met het afwegingskader meld je acute of structurele onveiligheid standaard bij Veilig Thuis. Ondanks dat we zelf hulp inzetten dient toch gemeld te worden. EHBO en verslaving altijd melden.

Door afwegingskader toe te voegen krijgt Veilig Thuis meer inzicht in wat er allemaal gebeurt **en hoop je calamiteiten te voorkomen.**

Stappen om tot goed besluit te komen; soms is dat lastig en kun je overleggen.

AJN volgt de KNMG

[Handreiking](#) samenwerken bij strafbare kindermishandeling is een hulpmiddel. Acuuu betekent dat aankomende dagen de veiligheid niet is gegarandeerd. Structureel: oa psychische problemen, verslaving. Er is een gezinsdossier met alle betrokkenen; dat verhuist ook mee met gezin.

Veiligheidsplan maken; wie dat doet is afhankelijk van de situatie.

Indeling naar aard en ernst van kindermishandeling (De maat van kindermishandeling, Baeten en Willems). Stappenplan bij het afwegingskader kan in de eigen richtlijn worden ingebouwd.

Reclame VT dient meer te zijn: bied helpende hand/ preventie en samenwerken.

Handelingsprotocol VT gaat veranderen per 2019. Onveilige situatie veilig maken maar behoeft geen bewijsvoering. Afspraken met ketenpartners dienen gemaakt te worden.

Advies: in gesprek gaan met VT: vertrouwensarts en manager over het grijze gebied.

Essentie is de samenwerking!

Afspraken:

in september afspraak Conny, Kelly en Marga

in najaar bijeenkomst met Nathalie Sie

In januari nieuwe bijeenkomst van het netwerk over meldcode en AVG

Vorige bijeenkomst aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling

Tijdens een eerdere bijeenkomst met het netwerk aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling vertelde Kim van Laar (Team-KIM) over haar ervaringen met Kindermishandeling en seksueel misbruik en de hulp die zij daarbij gemist heeft. Ook vertelde Nathalie Sie over de manier waarop GGD Hollands Midden de taken en positie van de aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling heeft vormgegeven.

[Lees het verslag van de vorige bijeenkomst met aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling >](#)

Bekijk ook:

- [het Actieplan Aanpak van Kindermishandeling](#)
- [het Themadossier Aanpak van Kindermishandeling](#)
- [de website van Team-KIM](#)
- [de IGZ Preventieagenda](#)
- [de website van de Week tegen Kindermishandeling](#)

